

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Burchardi VVormaciensis Ecclesiae Episcopi,
Decretorum Libri XX. ex Consiliis, & orthodoxoru[m]
patru[m] Decretis, tum etiam diuersaru[m] nationum
Synodis, ceu loci communes congesti, in quibus ...**

Burchardus <Wormaciensis>

Parisiis, 1549

De eadem re. xliii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10722

De eadem re. Cap. XLI

Diaconi similiter, qui immolauerunt, honorē quidem habeant, cessent verò ab omni sacro mysterio, siue à pane, siue à calice offerēdo, vel prædicando. Quòd si quidam episcoporum consciī sunt laboris eorum, & humilitatis, & mansuetudinis, & voluerint eis aliquid amplius tribuere, vel adimere, penes ipsos erit potestas.

Ex eodē cap. 12.

De presbyteris, quibus solet dormiendo sæpe semen effluere. Cap. XLII.

Spost illusionem, quæ per somnium solet accidere, vel corpus domini quilibet accipere valeat, vel si sacerdos sit, sacra mysteria celebrare?

Interrogatio August. Anglorū apostoli. Respōsio Grego.

De eadem re. Cap. XLIII.

ET quidem hunc, testamentum veteris legis, sicut in superiori capitulo iam diximus, pollutum dicit, nisi lotum aqua ei vsque ad vesperum intrare Ecclesiam non cōceditur. Quòd tamen aliter populus spiritalis intelligēs, sub eodē intellectu accipiet, quo præfati sumus: quia quasi per somniū illuditur, qui tentatus immundicia veris imaginibus in cogitatione inquinatur. Sed lauandus est aqua, ut culpas cogitationis lachrymis abluat, & nisi prius ignis tentationis recesserit, reum se quasi vsque ad vesperum cognoscat. Sed est in eadē illusione necessaria valde discretio, quæ subtiliter pensari debeat, ex qua re accidat menti dormientis. Nam aliquando ex crapula, aliquando ex naturæ superfluitate, vel infirmitate, aliquando ex cogitatione contingit. Et quidem quum ex naturæ superfluitate, vel infirmitate euenerit, omnimodo hæc illusio non est timēda: quia hanc animus nesciens pertulisse magis dolendus est, quàm fecisse. Quum verò ultra modum appetitus gulæ in sumendis alimentis rapitur, atque idcirco humorū receptacula grauantur, habet exinde animus aliquem reatū, non tamen vsque ad prohibitionem percipiendi corporis Christi vel missarum solennia celebrandi, quum fortasse, aut festus dies exigit, aut exhiberi mysterium pro eo quòd sacerdos alius in loco deest, ipsa necessitas compellit, mutati vestibus canret. Nam si adsunt alii, qui implere mysterium valeant, illusio per crapulam facta à perceptione

sacri mysterii prohibere non debet, sed ab immolatione sacri mysterii abstinere, vt arbitror, humiliter debet, si tamen dormientis mentem turpi imaginatione non concusserit. Nam sunt quibus ita plerunque illusio nascitur, vt eorum animus, etiam in somno corporis positus, turpibus imaginationibus non foedetur. Quia in re vnum ibi ostenditur, ipsa mens rea non tamen fit, vel suo iudicio libera: quum se & dormienti corpore nihil meminit vidisse, tamen in vigiliis corporeis meminit in ingluuiem cecidisse. Sin verò ex turpi cogitatione vigiliis, oritur illusio dormientis, patet animo reatus. Videt enim à qua radice inquinatio illa processerit: quod cogitauit, sciens, hoc pertulit, nesciens. Propter talem pollutionem, à sacro mysterio eo die abstinere oportet. Sed pensandum est, ipsa cogitatio vtrum in suggestione, ac in delectatione, vel, quod maius est, in peccati consensu ceciderit. Tribus enim modis impletur omne peccatum, videlicet, suggestione, delectatione, consensu. Suggestio quippe fit per diabolum, delectatio per carnem, consensus per spiritum: quia & primam culpam serpens suggestit, Eua, velut caro, delectata est, Adam velut spiritus consensit. Et necessaria est magna discretio inter suggestionem, atque delectationem, inter delectationem atque consensum, iudicem sui praesidentem animum. Quum enim malignus spiritus peccatum suggerit in mente, si nulla peccati delectatio sequatur, peccatum omnino perpetratum non est. Quum verò delectari caro coeperit, tunc peccatum incipit nasci, si autem etiam ad consensum ex deliberatione consentit, tunc peccatum cognoscitur perfici. In suggestione igitur peccatum si mens est in delectatione, fit nutrimentum, in consensu perfectio. Et saepe contingit, vt hoc quod malignus spiritus seminat in cogitatione, caro in delectationem trahat, nec tamen animus eidem delectationi consentiat: cum caro delectari sine animo nequeat, ipse tamen animus carnis voluptatibus reluctans, in delectatione carnali aliquo modo ligatur inuitus, vt ei ex ratione contra dicat, ne consentiat, & tamen delectatione ligatus sit, se ligatum se vehementer ingemiscat. Vnde & ille caelestis exercitatus praecipuus miles gemebat, dicens: Video aliam

legem in membris meis repugnantem legi mentis meae, & captiuum me ducetem in lege peccati, quae est in membris meis. Si autem captiuus erat, minimè pugnabat. Quapropter & captiuus erat, & pugnabat. Igitur legi mentis eius lex quae in membris est repugnabat. Si autem pugnabat, captiuus non erat. Itaque est homo, ut ita dixerim, captiuus & liber. Liber ex iustitia, captiuus ex delectatione quam portat inuitus.

De presbyteris villanis si in ciuitate offerre audeant. Cap. XLIIII.

Presbyteri ruris in Ecclesia ciuitatis episcopo praesente, vel presbyteris vrbs ipsius, offerre non possunt, nec panem sanctificatum dare, calicemque porrigere. Si verò absentes hi fuerint, & ad dandam orationem vocentur, soli dare debebunt. *Ex cõcil. Neocaes. cap. 13.*

De eadem re. Cap. XLV.

Presbyteri qui conregionales non sunt, in Ecclesiis, praesentibus episcopis vel presbyteris ciuitatis, offerre non poterunt, nec panem dare, in oratione autem calicem dabunt. Quòd si absentes sunt ciuitatis sacerdotes, & fuerint inuitati in orationem, soli possunt dare. *Ex decre. Sotheris papa. ca. 13.*

De illis qui per ebrietatem Eucharistiam euomuerint. Cap. XLVI.

Siquis per ebrietatem vel voracitatem Eucharistiam euomuerit, XL. dies poeniteat: Clerici, vel monachi, seu diaconi, XL. dies poeniteant, presbyteri, LXX. dies, Episcopi, XC. Si pro infirmitatis causa euomuerit, VII. dies poeniteat. *Ex poenitentiiali Bedae.*

De hoc, si aliquid de calice sacri sanguinis stillauerit. Caput XLVII.

Si verò per negligentiam de calice aliquid stillauerit in terram, linguabitur, tabula radetur. Si nõ fuerit tabula, ut non cõculcetur, locus corradetur, & in igne cõsumetur, & cinis intra altare recõdetur, & sacerdos quadraginta dies poeniteat. Si super altare stillauerit calix, forbeat minister stillam, & tres dies poeniteat. Si per linteum altaris ad aliud stilla peruenerit, quatuor dies poeniteat. Si usque tertium, nouem dies. Si usque quartum, quindecim dies: *Ex decre. Pij papa, cap. 3.*

S iiii